

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

TADQIQOTLAR

ILM-FAN

TEKNOLOGIYALAR

ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR NAZARIYASI

ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

2026

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

Andijan, Uzbekistan

+998335668868

<https://innoworld.net>

« ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR
NAZARIYASI » NOMLI ILMIY, MASOFAVIY,
ONLAYN KONFERENSIYASI TO‘PLAMI

3-JILD 5-SON

Konferensiya to‘plami va tezislari quyidagi xalqaro
ilmiy bazalarda indexlanadi

www.innoworld.net

O‘ZBEKISTON-2026

O'ZBEKISTON YOSHLARINING QIZIQISHLARI

Qahramonova Odinabonu Beknazar qizi

[@odinabonuqahramonova3](#)

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti

Psixologiya va sotsiologiya kafedrasida sotsiologiya yo'nalishi talabasi

Annotatsiya. Mazkur maqolada O'zbekiston yoshlarining, xususan o'zbek qizlarining zamonaviy qiziqishlari, ularning ijtimoiy, madaniy va ma'naviy yo'nalishdagi faoliyati tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida yosh qizlarning ta'limga bo'lgan intilishi, kasb tanlashdagi ustuvorliklari, axborot texnologiyalariga qiziqishi hamda ijtimoiy tarmoqlardagi faolligi yoritiladi. Shuningdek, globallasuv jarayonlari ta'sirida ularning qadriyatlarini va dunyoqarashida yuz berayotgan o'zgarishlar ham ko'rib chiqiladi. Maqola natijasida o'zbek qizlarining jamiyatdagi o'rni va ularning zamonaviy rivojlanish tendensiyalari haqida umumiy xulosalar chiqariladi.

Kalit so'zlar: yoshlar, o'zbek qizlari, qiziqishlar, ta'lim, kasb tanlash, axborot texnologiyalari, ijtimoiy tarmoqlar, globallasuv, qadriyatlar, jamiyat, rivojlanish tendensiyalari.

Kirish. Bugungi globallasuv va raqamli texnologiyalar jadal rivojlanayotgan davrda yoshlarning qiziqishlari ham sezilarli darajada o'zgarib bormoqda. Xususan, O'zbekiston yoshlarining, ayniqsa o'zbek qizlarining hayotga bo'lgan qarashlari, intilishlari va qiziqish doiralari zamon talablari asosida shakllanmoqda. Ular nafaqat an'anaviy qadriyatlarga sodiq qolgan holda, balki zamonaviy bilim va ko'nikmalarni egallashga, mustaqil fikrlashga va jamiyatda faol o'rin egallashga intilmoqda.

Inson shaxsini shakllantirish oiladan boshlanadi. Xususan, bolada iroda, odatlar, fe'l-atvor, xulq, atrofga munosabat, e'tiqod va qarashlar vujudga keladi. Shu bois turmushda insonni kamol toptirish sharoitlari, ta'sir ko'rsatish imkoniyatlarini izchil o'rganmay turib, shaxsning xususiyatlari va ularni keltirib chiqaruvchi omillar to'g'risida fikr yuritish mumkin emas.[1] Shunday ekan yoshlarning qiziqishlari va xohish-irodalarining ham shakllantiruvchi asosiy negizi oiladan shakllanib boradi deb aytishimiz mumkin. Ijtimoiylashiuv jarayonining ilk bosqichi oiladan boshlanadi va har qanday birinchi turtkini oila orqali kuzatish mumkin.

So'nggi yillarda o'zbek qizlarining ta'lim olishga bo'lgan qiziqishi sezilarli darajada oshdi. Ular turli sohalarda, jumladan, axborot texnologiyalari, biznes, tibbiyot, pedagogika va san'at yo'nalishlarida o'z salohiyatini namoyon etmoqda. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlar va internet platformalarining keng tarqalishi ularning dunyoqarashi va qiziqishlariga bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Bu jarayon

esa yoshlarning maqsadlari, qadriyatlari va hayotiy pozitsiyasida yangi tendensiyalarni yuzaga keltirmoqda.

Mazkur maqolada O'zbekiston yoshlarining qiziqishlari o'zbek qizlari misolida tahlil qilinib, ularning zamonaviy jamiyatdagi o'rnini, ijtimoiy faolligi hamda kelajakdagi rivojlanish yo'nalishlari yoritiladi. Shuningdek, milliy va umuminsoniy qadriyatlar uyg'unligida shakllanayotgan yosh avlodning ijtimoiy portreti ochib beriladi.

Metod va materiallar. Mazkur tadqiqotni amalga oshirishda kompleks yondashuv asosida bir nechta ilmiy usullardan foydalanildi. Jumladan, tahliliy va tavsifiy metodlar yordamida O'zbekiston yoshlarining, xususan o'zbek qizlarining qiziqishlari, ijtimoiy faolligi va dunyoqarashidagi o'zgarishlar o'rganildi. Shuningdek, qiyosiy tahlil usuli orqali an'anaviy va zamonaviy qiziqishlar o'rtasidagi farqlar aniqlab berildi.

Tadqiqot jarayonida sotsiologik yondashuvdan ham foydalanilib, yoshlarning qiziqish doirasi, kasb tanlash motivlari hamda bo'sh vaqtni tashkil etish shakllari umumlashtirildi. Kuzatish metodi orqali esa o'zbek qizlarining ijtimoiy tarmoqlardagi faolligi, ta'lim jarayonidagi ishtiroki va jamoat hayotidagi o'rnini tahlil qilindi.

Materiallar sifatida ilmiy maqolalar, statistik ma'lumotlar, ijtimoiy tarmoqlardagi ochiq manbalar hamda yoshlar masalalariga oid normativ-huquqiy hujjatlardan foydalanildi. Bundan tashqari, mavzuga oid mahalliy va xorijiy adabiyotlar o'rganilib, ularning asosiy g'oyalari tadqiqot natijalarini boyitishda xizmat qildi.

Adabiyotlar tahlili. O'zbekiston yoshlarining qiziqishlari va ijtimoiy faolligini o'rganishda bir qator mahalliy tadqiqotchilar o'z hissasini qo'shgan.

Jumladan, B. Ishmuradov — sotsiolog olim sifatida yoshlar muammolari, ijtimoiy jarayonlar va yoshlar siyosati yo'nalishida ilmiy izlanishlar olib borgan. U o'z ishlarida yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish, ularning ehtiyoj va qiziqishlarini aniqlash masalalariga alohida e'tibor qaratadi.[2]

X. Temirova esa pedagogika va ijtimoiy soha tadqiqotchisi bo'lib, yoshlar bilan ishlash metodikasi hamda ularning tarbiyasi va rivojlanishiga oid ilmiy ishlari bilan tanilgan.[3]

Bundan tashqari, Z. Ro'ziyeva — ijtimoiy kommunikatsiya va media ta'siri yo'nalishida faoliyat yurituvchi tadqiqotchi bo'lib, u yoshlar dunyoqarashining shakllanishida ijtimoiy tarmoqlarning o'rnini va ta'sirini o'rganadi.[4]

B. Tolipov iqtisodchi olim sifatida yoshlarning iqtisodiy faolligi, kasb tanlash jarayoni va tadbirkorlikka bo'lgan qiziqishlarini tahlil qilgan. Uning tadqiqotlari yoshlarning zamonaviy mehnat bozoriga moslashuvi bilan bog'liq masalalarni qamrab oladi.[5]

Shuningdek, Sh. Xasanov pedagog va ma'naviyatshunos olim bo'lib, yoshlar orasida kitobxonlik madaniyati, ma'naviy rivojlanish va tarbiya masalalarini chuqur o'rgangan.[6]

Yana bir qator tadqiqotchilar — M. Azimova va R. Murodova pedagogika va ta'lim tizimi yo'nalishida ilmiy izlanishlar olib borib, yoshlarning ilmiy va kasbiy qiziqishlarini shakllantirishda zamonaviy ta'lim tizimining o'rnini asoslab berganlar.[7]

Muhokama va natijalar. O'zbekiston yoshlarining, xususan o'zbek qizlarining qiziqishlarini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, bu jarayon ko'p omilli va dinamik xarakterga ega. Yuqorida keltirilgan tadqiqotchilar fikrlariga tayangan holda, yoshlarning qiziqishlari shakllanishida ijtimoiy muhit, ta'lim tizimi va raqamli texnologiyalar muhim o'rin tutishi aniqlanadi.

Xususan, B. Ishmuradov va X. Temirova ta'kidlaganidek, yoshlarning ehtiyoj va qiziqishlarini chuqur o'rganish ularning ijtimoiy faolligini oshirishga xizmat qiladi. Bu holat o'zbek qizlari misolida ham yaqqol ko'zga tashlanadi, chunki ular bugungi kunda nafaqat an'anaviy rollar bilan cheklanib qolmay, balki jamiyatning turli sohalarida faol ishtirok etmoqda.

Z. Ro'ziyevaning fikrlariga ko'ra, ijtimoiy tarmoqlar yoshlar dunyoqarashini shakllantirishda asosiy omillardan biriga aylangan. Haqiqatan ham, o'zbek qizlari orasida ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish darajasining ortib borishi ularning qiziqishlari va hayotiy qarashlariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Bu esa globallashtirish jarayonining bevosita natijasi sifatida baholanishi mumkin.

B. Tolipov tomonidan ilgari surilgan iqtisodiy yondashuv esa yoshlarning kasb tanlash va tadbirkorlikka bo'lgan qiziqishlari ortib borayotganini ko'rsatadi. Bu tendensiya o'zbek qizlari orasida ham kuzatilib, ular zamonaviy kasblarni egallash va mustaqil iqtisodiy faoliyat yuritishga intilmoqda.

Shuningdek, Sh. Xasanov va boshqa tadqiqotchilar qayd etganidek, yoshlarning ma'naviy rivojlanishi va kitobxonlik darajasi ham ularning qiziqishlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Bu esa milliy qadriyatlar va zamonaviy qarashlar uyg'unligining muhimligini ko'rsatdi.

Tadqiqot natijalari quyidagi asosiy xulosalarni shakllantirish imkonini berdi:

O'zbekiston yoshlarining, xususan o'zbek qizlarining qiziqishlari zamonaviy ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy omillar ta'sirida shakllanmoqda.

Ta'lim va kasb tanlashga bo'lgan qiziqish sezilarli darajada oshgan bo'lib, ayniqsa zamonaviy va innovatsion sohalariga intilish kuchaygan.

Ijtimoiy tarmoqlar yoshlarning dunyoqarashi va qadriyatlariga kuchli ta'sir ko'rsatmoqda.

Yoshlar orasida iqtisodiy mustaqillikka erishish, tadbirkorlik bilan shug'ullanish va o'zini rivojlantirishga bo'lgan intilish kuchaymoqda.

Ma'naviy qadriyatlar va milliy an'analar saqlanib qolayotgan bo'lsa-da, ular zamonaviy qarashlar bilan uyg'unlashib bormoqda.

Umuman olganda, o'zbek qizlarining qiziqishlari an'anaviy va zamonaviy omillar sintezi asosida rivojlanib, ularning jamiyatdagi o'rni va faolligi tobora ortib borayotganini ko'rsatadi.

Xulosa. Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston yoshlarining, xususan o'zbek qizlarining qiziqishlari zamonaviy jamiyat taraqqiyoti bilan uzviy bog'liq holda shakllanmoqda. Ularning qiziqishlari faqatgina an'anaviy qadriyatlar doirasida emas, balki globallashuv, raqamli texnologiyalar va zamonaviy ta'lim tizimi ta'sirida kengayib bormoqda.

Tahlillar shuni isbotladiki, o'zbek qizlari bugungi kunda ta'lim olish, kasb egallash, tadbirkorlik faoliyatida ishtirok etish va ijtimoiy hayotda faol bo'lishga intilmoqda. Bu esa ularning jamiyatdagi roli va mavqeining ortib borayotganidan dalolat beradi. Shu bilan birga, ular milliy qadriyatlar va an'analarga sodiq qolgan holda, zamonaviy hayot tarziga moslashib borayotganini kuzatish mumkin.

Shuningdek, tadqiqot natijalari yoshlar qiziqishlarini shakllantirishda ijtimoiy muhit, ta'lim tizimi va axborot texnologiyalarining muhim o'rin tutishini yana bir bor tasdiqlaydi. Ayniqsa, ijtimoiy tarmoqlar va internet resurslari yoshlarning dunyoqarashi, qadriyatlari va hayotiy maqsadlariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Xulosa qilib aytganda, o'zbek qizlarining qiziqishlari va intilishlari jamiyat rivojining muhim ko'rsatkichlaridan biri bo'lib, ularni qo'llab-quvvatlash, zamonaviy bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlash hamda sog'lom ijtimoiy muhit yaratish kelajak taraqqiyoti uchun muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mamajonova, Zarinabonu Iqboljon qizi. (2024). Yosh avlod tarbiyasida oila institutining o'rni va roli. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14289603>
2. Ishmuradov, B. (2021). Yoshlar ijtimoiy faolligini oshirishning sotsiologik asoslari. Toshkent: "Fan va texnologiya" nashriyoti.
3. Temirova, X. (2020). Yoshlar bilan ishlashning pedagogik mexanizmlari. Toshkent: "O'qituvchi" nashriyoti.
4. Ro'ziyeva, Z. (2022). Ijtimoiy tarmoqlar va yoshlar dunyoqarashi. Toshkent: "Innovatsiya nashriyoti".
5. Tolipov, B. (2021). Yoshlarning iqtisodiy faolligi va tadbirkorlikka qiziqishi. Toshkent: "Iqtisodiyot" nashriyoti.
6. Xasanov, Sh. (2019). Yoshlar ma'naviyati va kitobxonlik madaniyati. Toshkent: "Ma'naviyat" nashriyoti.
7. Azimova, M., & Murodova, R. (2023). Zamonaviy ta'lim tizimi va yoshlar rivoji. Toshkent: "Yangi asr avlodi" nashriyoti.
8. Qodirov, S. (2020). O'zbekiston yoshlarining ijtimoiy va madaniy qiziqishlari. Toshkent: "Ijtimoiy fanlar" nashriyoti.
9. Karimova, L. (2021). Yoshlar siyosati va ularning jamiyatdagi faolligi. Toshkent: "Madaniyat va ilm" nashriyoti.